

DE VERLOREN ZOON

Dit weekeinde staan twee evangelieteksten centraal. De eerste tekst handelt over het thema dat er in de hemel meer vreugde is over één zondaar die zich bekeert, dan over 99 rechtvaardigen die geen bekering nodig hebben. Jezus vertelt dit aan de hand van de herder die op zoek gaat naar een verloren schaap en het met vreugde terugvindt. Na dit verhaal komt de allermooiste vertelling. Een meesterstuk. In deze tweede tekst laat Jezus uitkomen dat God een genadige en barmhartige God is. Het gaat over de verloren zoon en bestaat uit drie bedrijven.

In het eerste bedrijf wordt het leven van de verloren zoon beschreven. Deze eist bij zijn vader zijn erfdeel op, reist naar een ver land en verkwist alles. In totale armoede neemt hij een baantje aan bij een varkensboer. Als zwijnenhoeder was hij in joodse opvattingen erger dan uitschot, want varkens werden als onrein

beschouwd. Een verachtelijker figuur was niet mogelijk. Het eerste bedrijf eindigt met het besluit van de verloren zoon om naar huis terug te keren.

In het tweede bedrijf is de aandacht gericht op de vader. Deze staat al op zijn zoon te wachten, ziet hem al van verre aankomen en wordt door 'medelijden bewogen'. Voordat de zoon ook maar iets kan zeggen, omarmt de vader hem en kust hem. Hij let helemaal niet op de zorgvuldig voorbereide schuldbelijdenis van zijn zoon. Hij trekt hem het mooiste kleed aan, doet een ring aan zijn hand en schoenen aan zijn voeten. Allemaal tekenen van aanvaarding. Daarna beveelt hij zijn knechten een feestmaal klaar te maken, want zijn zoon 'was verloren en is teruggevonden'.

Hiermee zou het verhaal kunnen eindigen en dan zou het een prachtig beeld zijn van Gods barmhartigheid en de aanvaarding van mensen die veracht worden. Maar hier eindigt het verhaal niet. In het derde bedrijf richt de aandacht zich op de oudste zoon. Toen hij terugkeerde van weer een dag hard werken op het land, hoorde hij feestelijke muziek en vernam van een knecht wat er aan de hand was. En hij weigerde aan het feest deel te nemen. In plaats daarvan beklagt hij zich bij zijn vader: al die jaren was hij een plichtsgetrouwe en gehoorzame zoon, maar zo'n feestelijke behandeling heeft hij nooit gekregen. De vader smeekt hem aan het feest deel te nemen. Het verhaal eindigt met een open vraag: zal hij dit doen of niet?

In dit verhaal van Jezus worden onze menselijke waarden en normen omgedraaid. De oudste zoon staat voor onze reactie: zo zouden wij handelen. Maar God handelt niet zo als wij mensen. Hij is de Andere, een God van vrijgevigheid en niet een God van plicht en beloning. In het verhaal van de verloren ondermijnt Jezus onze gewone manier van denken en handelen en wijst ons op Gods wijsheid en barmhartigheid, ongelijk aan die van de mensen.

(Foto: Rembrandt: De terugkeer van de verloren zoon)

SV

Uit: Parochieblad St. Andreasparchie nr. 26, 15 september 2007